

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 4553500

Onderwerp: Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Regio Arnhem-Nijmegen

Kernboodschap

De Groene Metropoolregio (GMR) wil haar regionale opgaven effectiever uitvoeren door zelf subsidies te kunnen verstrekken. Omdat dit nu niet mag volgens de huidige regeling, stelt het algemeen bestuur voor om de GMR verordenende bevoegdheid te geven. Dit vereist een wijziging van de gemeenschappelijke regeling en overdracht van raadsbevoegdheid, waarmee de regeling verandert van een collegeregeling naar een gemengde regeling.

Voorstel

1. De bijgevoegde regeling Regio Arnhem – Nijmegen te treffen.
2. De burgemeester aan te wijzen als lid van het algemeen bestuur van de GMR en de portefeuillehouder Regionale Samenwerking, Nermina Kundic, als plaatsvervangend lid.

Inleiding

De afgelopen jaren heeft de Groene Metropoolregio (GMR) financiële middelen binnengehaald voor de uitvoering van de Regionale Agenda. Voor het beheer hiervan is het nu nodig om bij andere organisaties (vaak gemeenten of provincie) een kassiersfunctie onder te brengen. Dit omdat de GMR, volgens de gemeenschappelijke regeling (hierna GR), zelf geen subsidies mag verstrekken (m.u.v. subsidiëring van The Economic Board) omdat zij geen verordenende bevoegdheid heeft.

Het algemeen bestuur van de GMR stelt voor om deze bevoegdheid toe te kennen voor het uitvoeren van haar specifieke opgaven. De gemeenteraden moeten hiervoor (een deel van) de verordenende bevoegdheid overdragen aan de GMR. Door het overdragen van een raadsbevoegdheid wijzigt de GR van een collegeregeling naar een gemengde regeling. Omdat daarmee zowel het college als de raad de regeling treffen is een zienswijzeprocedure ditmaal niet nodig. Immers, de raad heeft hiermee het laatste woord of de regeling getroffen wordt.

Beoogd effect

De GMR kan zelf verordeningen opstellen voor het vaststellen van subsidieregelingen. Ook het zelfstandig verstrekken, beheren en afhandelen van subsidies, voor zover de uitvoering van de Regionale Agenda betreft, komt in handen van de GMR

Argumenten

1.1 *Bij een gemengde regeling treffen zowel college als gemeenteraad de gemeenschappelijke regeling.*

Een gemengde gemeenschappelijke regeling in Nederland wordt vastgesteld door de deelnemende bestuursorganen, in dit geval colleges en gemeenteraden. Deze regeling leggen we formeel vast in een besluit waarin de afspraken over de samenwerking worden beschreven. De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) biedt het juridische kader voor dit samenwerkingsverband. De wet bepaalt onder andere dat de deelnemende bestuursorganen gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het opstellen en vastleggen van de gemeenschappelijke regeling. Wanneer de GMR middelen die zij heeft binnengehaald zelf via subsidies kan verstrekken, is het niet meer nodig om dat bij een andere partij neer te leggen. Dat is effectiever en efficiënter.

1.2 *De te treffen GR kent een flink aantal voordelen.*

De volgende argumenten liggen ten grondslag aan het voorstel tot overdracht van de verordenende bevoegdheid tot het verlenen van subsidies:

1. De GMR is voortaan zelf bevoegd om subsidies aan externen te verstrekken.
2. Het overzicht op de inzet van middelen verbetert omdat de subsidies in de administratie van de GMR zijn opgenomen (transparantie) en verantwoord worden (rechtmatigheid).
3. Voor derden (verstrekkers van middelen) geeft dit duidelijkheid over het partnership van de regio. Hogere overheden gebruiken steeds vaker de regionale samenwerking als vehikel om subsidies te verstrekken.
4. Het niet langer gebruik hoeven maken van (juridische) constructies bij derden, via mandaten, machtigingen en dienstverleningsovereenkomsten, verhoogt de effectiviteit en snelheid van handelen.
5. De subsidieregelingen worden door het algemeen bestuur vastgesteld waardoor de democratische legitimatie is geborgd. De uitvoering wordt gemandateerd aan het dagelijks bestuur.
6. Het ontlast gemeenten en partners in de regio omdat zij niet langer de rol van kassier op zich hoeven te nemen en het geeft rolduidelijkheid.
7. Eventuele baten zoals rente-inkomsten op subsidiegelden, momenteel ruim 19 miljoen euro, komen ten gunste van de GMR.

1.3 *Alternatieven zijn onderzocht*

De afgelopen jaren is met juristen gezocht naar oplossingen voor het geschetste probleem. Behalve de hier voorgestelde oplossing is geen andere juridische oplossing gevonden. Het alternatief is de huidige manier van werken voort te zetten. Dit betekent dat in elke nieuwe situatie, waarbij er sprake is van het (door-)subsidieren van subsidies binnen de regio, de GMR op zoek moet naar een partner die bereid en in staat is de kassiersrol op zich te nemen. Dit is een intensief proces, met soms ook lastige juridische hobbels, zoals onlangs nog duidelijk werd met de Regio Deal 'Gezonde groene groei'. Met de verwachting dat in de nabije toekomst de regio's steeds vaker worden gevraagd de rol van verstrekker te vervullen

en de GMR succesvol zal blijven in het binnenhalen van subsidies, is dit geen aantrekkelijk perspectief

- 2.1 *In de nieuwe GR is het benoemen van AB-leden een bevoegdheid van de gemeenteraad. Met het treffen van de aangepaste regeling moet ook de benoeming van het lid van het Algemeen Bestuur en het plaatsvervangend lid opnieuw formeel worden bekrachtigd.* Een bijkomend gevolg van de voorgestelde wijziging is dat u de verantwoordelijkheid krijgt om de leden van het algemeen bestuur van de GMR te benoemen en te ontslaan. Iedere deelnemende gemeente heeft één AB-lid. Het voorstel is om de samenstelling niet te veranderen. Wij stellen voor het huidige AB-lid, de burgemeester, en het huidige plaatsvervangende AB-lid, wethouder Regionale Samenwerking Nermina Kundic, te benoemen.

Kanttekeningen en risico's

- 1.1 *De subsidiërende bevoegdheid wordt hiermee overgedragen.*
Omdat het kunnen verlenen van subsidies een bevoegdheid is die is voorbehouden aan gemeenteraden, is het noodzakelijk dat de raden deze bevoegdheid overdragen aan de GMR. Hiermee wordt de collegeregelgeving omgevormd naar een zogenaamde gemengde regeling. Het gaat echter uitsluitend over de bevoegdheid voor de middelen (subsidies) voor zover die betrekking hebben op de opgaven voor de GMR zoals die zijn opgenomen in de regionale agenda. En uitsluitend voor de middelen die door derden (denk aan Rijk, Europa) aan de GMR worden uitgekeerd.
- 1.2 *Met de bevoegdheid om subsidies te kunnen verstrekken moet de GMR ook de mogelijkheid voor bezwaar en beroep organiseren.*
Het verkrijgen van de bevoegdheid voor subsidieverdeling betekent dat de GMR o.a. een bezwaarschriftenprocedure moet inrichten. Voor het inrichten van een dergelijke procedure moet capaciteit en tijd worden vrijgemaakt.
- 1.3 *Mogelijke gevolgen voor de inwonersbijdrage.*
Het is niet te verwachten dat deze wijziging invloed heeft op de inwonersbijdrage. Het gaat immers om de verdeling van extern geld.
- 1.4 *Alle deelnemende gemeenten moeten instemmen.*
Wanneer niet alle gemeenten instemmen blijft de huidige manier van werken van kracht.

Participatie

Het voorstel is meermaals in het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur van de GMR besproken. Ook is het voorstel besproken in de netwerkdirectie, waarin de gemeentesecretarissen van de deelnemende gemeenten zitting hebben, in het regiocoördinatorenoverleg en in de RegioAgendacommissie.

Financiën

Niet van toepassing.

Uitvoering

Om de omvorming van collegeregeling naar gemengde regeling mogelijk te maken is een en ander in de regeling aangepast. De belangrijkste wijzigingen van de huidige GR, waarmee de huidige regeling een gemengde regeling wordt, lichten we hieronder toe. De overige wijzigingen zijn te vinden op het bijgaande Wijzigingenblad.

1 Aanpassen artikel 6 Bevoegdheden, eerste lid

Voor vaststelling van subsidieregelingen en verstrekking van subsidies is het nodig dat de GMR de bevoegdheid krijgt om subsidieverordeningen vast te stellen. Daarbij zijn twee punten van belang:

1. De verordenende bevoegdheid is een bevoegdheid van de gemeenteraden, alleen de gemeenteraad kan deze bevoegdheid overdragen.
2. Omdat het om delegatie van bevoegdheden gaat - de raden raken deze bevoegdheid hierdoor kwijt - moet de bepaling in de GR zo strak mogelijk worden geformuleerd.

Het voorstel is artikel 6 eerste lid van de regeling te wijzigen. Dit artikel 6 eerste lid luidt nu:

Artikel 6 Bevoegdheden, eerste lid:

De gemeenten dragen geen bevoegdheden over aan de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, met uitzondering van de bevoegdheid van de colleges om een subsidie te verstrekken aan de Stichting The Economic Board.

Wijzigingsvoorstel Artikel 6 Bevoegdheden eerste lid:

De gemeenten dragen geen bevoegdheden over aan de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, met uitzondering van de bevoegdheid om wettelijke voorschriften vast te stellen die regelen voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt en de bevoegdheid tot het verstrekken van subsidies, voor zover deze bevoegdheid toeziet op de uitvoering van de in artikel 5 genoemde taken.

Met de voorgestelde wijziging kan ook de subsidieverstrekking aan The Economic Board geregeld worden, dit hoeft niet meer apart in de GR te worden benoemd.

2 Aanpassen artikel 7 Samenstelling algemeen bestuur, tweede, derde en vierde lid

Uitgangspunt bij deze wijziging van de samenwerkingsvorm is dat de huidige samenwerkingsstructuur ongewijzigd blijft. Het voorstel is geen verandering aan te brengen in de bemensing van AB en DB evenals in de rol van de RegioAgendacommissie. De leden van het algemeen bestuur worden voortaan door de gemeenteraad benoemd en ontslagen.

Dit vergt een aanpassing van artikel 7 Samenstelling algemeen bestuur, tweede, derde en vierde lid, waar "college" wordt vervangen door "gemeenteraad" en opgenomen wordt dat de leden zowel uit de gemeenteraad als het college afkomstig kunnen zijn.

3 Aanpassen artikel 9 Taken en bevoegdheden algemeen bestuur

De keuze voor het toekennen van de gevraagde bevoegdheid betekent dat gemeenteraden een klein gedeelte van hun bevoegdheden overdragen aan de GMR. Dit vergt een toevoeging “g” aan artikel 9 lid 2 van de GR.

De toevoeging luidt:

1. Het algemeen bestuur is in ieder geval bevoegd tot:

..

g. het vaststellen van wettelijke voorschriften die regelen voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt en het verstrekken van subsidies.

Communicatie

Na besluitvorming door de gemeenteraad zal het Algemeen Bestuur hierover worden geïnformeerd.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Aanbiedingsbrief Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Regio Arnhem Nijmegen
- Huidige Gemeenschappelijke Regeling Regio Arnhem Nijmegen
- Nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Regio Arnhem Nijmegen
- Wijzigingenblad
- Q&A opgesteld door de GMR

RAADSVOORSTEL

Besluit van

Zaaknummer

4553500

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3 juni 2025;

gelet op artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen ;

besluit:

1. De bijgevoegde regeling Regio Arnhem – Nijmegen te treffen.
2. De burgemeester aan te wijzen als lid van het algemeen bestuur van de GMR en de portefeuillehouder Regionale Samenwerking, Nermina Kundic, als plaatsvervangend lid.

De griffier,

De voorzitter,